

**Mārupes novada pašvaldība
MĀRUPES PAMATSKOLA**

Viskalnu iela 7, Tīraine, Mārupes pagasts, Mārupes novads, LV-2167
67148306 / marupes.pamatskola@marupe.lv / www.marupes.pamatsk.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI
Mārupes novada Tīrainē

2025. gada 30. decembrī

Nr. 2025-10

Kārtība par Mārupes pamatskolas rīcību konfliktsituācijās un gadījumos, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība

Izdoti saskaņā ar 22.08.2023.
Ministru kabineta noteikumu Nr.474
„Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo
profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība
un drošība izglītības iestādēs
un to organizētajos pasākumos” 16.punkta 3. apakšpunktu

I Vispārējie noteikumi

1. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti gadījumi, ja Mārupes pamatskolā (turpmāk - Skola) tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība starp izglītojamiem, starp izglītojamo un pedagogu vai citu Skolas darbinieku.
2. Kārtības mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību.
 - 2.1. Emocionāla vardarbība – pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiska ietekmēšana, draudot, lamājot, pazemojot, ņirgājoties, atraidot, ignorējot, vai citādi kaitējot emocionālajai labsajūtai un attīstībai;
 - 2.2. Fiziska vardarbība - veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums saskarsmē, ietverot sevī tādas darbības kā sišana ar rokām vai priekšmetiem, purināšana, dedzināšana, kniebšana, griešana, žņaugšana, speršana, košana, grūstīšana, raustīšana.
3. Kārtībā noteiktas konkrētas darbības, lai Skola risinātu konflikta un vardarbības situācijas, kā arī veiktu prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, saistībā ar iespējamu pret izglītojamo vērstu vardarbību.
4. Jebkura darbinieka pienākums ir iesaistīties situācijās, kad ir pamatotas aizdomas, vai ir konstatēti uzvedības noteikumu pārkāpumi Skolā.
5. Skolas vadības pienākums ir informēt visus darbiniekus par Skolas rīcību konfliktsituācijās un gadījumos, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība.

II Ziņošanas algoritms un atbildīgās personas

6. Ja izglītojamais kādas personas darbībā saskata draudus savai drošībai, izjūt vai piedzīvo pazemojumu, cieņas un goda aizskārumu, viņš nekavējoties informē par to jebkuru Skolas pedagogu vai darbinieku (priekšmeta skolotāju, klases audzinātāju, Skolas atbalsta personālu, Skolas administrāciju vai tuvumā esošu Skolas tehnisko darbinieku).
7. Jebkura darbinieka pienākums ir iesaistīties situācijās, ja konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība. Gadījuma konstatētājs noskaidro izglītojamo vārdus, uzvārdus, klasi/-es.
8. Jebkurš darbinieks, kurš konstatējis situāciju vai par to ir ziņojis izglītojamais, nekavējoties ziņo klases audzinātājam vai sociālam pedagogam. Sociālais pedagogs/klases audzinātājs ziņo bērna vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem (e-klasē, telefoniski).
9. Gadījumā, ja ir apdraudēta izglītojamā drošība un/vai veselība, Skolas darbinieks nekavējoties ziņo par gadījumu Skolas medicīnas māsaī. Skolas medicīnas māsa savas kompetences ietvaros izvērtē izglītojamā veselības stāvokli un riskus, lemj par nepieciešamību izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzības dienestu. Sociālais pedagogs izvērtē situāciju un lemj par nepieciešamību vērsties tiesībsargājošās institūcijās. Gadījuma konstatētājs vai sociālais pedagogs informē Skolas vadību.
10. Ja kaitējums veselībai neapdraud izglītojamā dzīvību, Skolas darbinieks kopā ar izglītojamo vēršas pie Skolas medicīnas māsas. Medicīnas māsa reģistrē notikumu un novērtē izglītojamo veselības stāvokli. Par novērojumiem un apskates rezultātiem medicīnas māsa ziņo izglītojamā vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem un klases audzinātājam.

III Gadījuma vadīšana

11. Pēc gadījuma novēršanas, risku izvērtēšanas un Skolas vadībai pārliecinoties, ka situācija ir stabilizējusies un kontrolējama, ir nepieciešams veikt sekojošas darbības:
 - 11.1. Gadījumā iesaistītie sniedz rakstisku situācijas aprakstu Skolas vadībai (datums, vieta, laiks, iesaistītās personas, rīcība, u.c.). Visas sarunas tiek protokolētas, visi iesaistītie speciālisti aizpilda nepieciešamo dokumentāciju.
 - 11.2. Gadījumā piesaistītais personāls (klases audzinātājs, mācību priekšmeta skolotājs, sociālais pedagogs, izglītības psihologs, Skolas vadība) apkopo informāciju un savas kompetences ietvaros veic sociālpedagoģisko darbu ar gadījumā iesaistītajām pusēm.
 - 11.3. Par veiktajām darbībām gadījuma risināšanā atbalsta personāls/klases audzinātājs informē Skolas vadību un izglītojamo vecākus (telefoniski, rakstiski, izmantojot e-klasi). Komunikācija ar vecākiem ir cieņpilna, uz sadarbību vērsta.
 - 11.4. Ja konfliktsituācija nav atrisināta vai konflikti atkārtojas, tad, pamatojoties uz pedagoga, klases audzinātāja, cita skolas darbinieka vai izglītojamā vecāku rakstisku

iesniegumu, izglītības iestādes vadītājs aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

11.5. Konflikta risināšanā Skola var piesaistīt citu atbildīgo institūciju speciālistus, rīkojot starpinstitucionālo sanākumi.

11.6. Ja konflikts turpinās vai atkārtojas, sociālais pedagogs, ar izglītības iestādes vadītāja akceptu, informē par radušos situāciju atbildīgās pašvaldības institūcijas (Sociālo dienestu, Bāriņtiesu vai Bērnu likumpārkāpumu profilakses nodaļu).

11.7. Ja tiek konstatēti fakti, kuri var tikt klasificēti kā administratīvi vai krimināli sodāma rīcība, Skola par notikušo informē Valsts policiju.

IV Risku analīze un turpmākā darbība attiecībā uz mācību procesu

12. Notikuma vietā gadījuma konstatētājs izvērtē iespējamos riskus - izvērtē vai nepieciešams nodalīt konfliktā iesaistītās personas (izšķirt savā starpā, nošķirt no apkārtējiem) un pavadīt izglītojamos pie sociālā pedagoga vai Skolas vadības.

13. Izglītojamam, kuram ir nepieciešams mācību procesu turpināt atsevišķā telpā, ir nepieciešams individuāls atbalsts un palīdzība. To nodrošina Skolas pedagoga palīgs vai speciālais pedagogs, ja šie speciālisti nav pieejami, tad mācību procesu nodrošina cits Skolas vadības norīkots pedagogs. Mācību materiālus un visu nepieciešamo nodrošina mācību priekšmeta skolotājs (mācību tēma, uzdevumi, darba apjoms, izdales materiāli, u.c.).

14. Gadījumā, kad izglītojamā psihoemocionālais stāvoklis neļauj turpināt mācības ierastajā režīmā klasē, tad izglītojamam ir jānodrošina atsevišķā telpa, drošā vide un jāsniedz individuāls atbalsts (pedagoga palīgs), pēc nepieciešamības iesaista Skolas atbalsta personālu. Atbalsta personāla iesaiste var būt īslaicīgs risinājums ar mērķi atbalstīt un nomierināt izglītojamo līdz izglītojamais būs spējīgs atgriezties klasē un turpināt mācības.

15. Gadījumā, ja nav apdraudēta izglītojamā drošība un/vai veselība, bet psihoemocionāli izglītojamais nav spējīgs turpināt mācību procesu Skolā atsevišķā telpā, tad, informējot vecākus/likumiskos pārstāvjus, tiek pieņemts lēmums par turpmāko rīcību (piemēram, turpināt mācību procesu pēc individuāla mācību plāna).

16. Gadījumā, kad apdraudēta citu izglītojamo drošība vai veselība un izglītojamais atsakās pamest klases telpu, lai turpinātu mācības atsevišķā telpā, piesaistītais atbalsta personāls informē vecākus par nepieciešamību ierasties skolā izglītojamā uzvedības korekcijai.

V Konflikts starp izglītojamo un Skolas darbinieku

17. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai citu Skolas darbinieku, kurā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

17.1. Ja Skolas pedagogs uzskata, ka konflikta risināšanā nav nepieciešams piesaistīt Skolas administrāciju vai Skolas atbalsta personālu, viņš informē par konfliktu izglītojamā vecākus un uzaicina viņus uz trīspusēju sarunu.

17.2. Ja konfliktu neizdodas atrisināt, neiesaistot Skolas administrāciju, saruna ar konfliktā iesaistītajām pusēm notiek pie Skolas sociālā pedagoga un/vai izglītības iestādes vadītāja, piedaloties abām konfliktā iesaistītajām pusēm, izglītojamā vecākiem, ar mērķi kopīgi rast konflikta risinājumu.

17.3. Ja izlīgums starp konfliktā iesaistītajām pusēm netiek panākts un tiek konstatēta tāda vainojamās personas rīcība, kurā saskatāmas administratīvi vai krimināli sodāma nodarījuma pazīmes, konfliktā cietusī puse par notikušo rakstiski informē Valsts policiju.

18. Ja viena un tā pati persona sistemātiski (vairāk kā divas reizes) izraisa konfliktu, realizē fizisku un emocionālu vardarbību pret izglītības iestādes darbinieku, iestādes vadītājs ziņo par situāciju atbildīgajām institūcijām (Valsts policijai, Bērnu aizsardzības centram).

VI Skolas administrācijas rīcība

19. Skolas vadība izvērtē situāciju un analizē visu pieejamo informāciju par notikušo.

19.1. Skolas vadība nekavējoties sasauc ārkārtas sapulci ar gadījumā iesaistītām pusēm ar mērķi izvērtēt Skolas darbinieku rīcību, iespējamos riskus un sekas, un sadarbībā ar Skolas darbiniekiem plāno turpmāko darbību, sadalot atbildību atbilstoši speciālistu kompetencēm.

19.2. Skolas vadība vai vadības deleģētais darbinieks informē vecākus par turpmāko rīcību (telefoniski, rakstiski, izmantojot e-klasi) un aicina aktīvi sadarboties un iesaistīties rīcības plāna īstenošanā.

19.3. Skolas vadība sagatavo informatīvo vēstuli par krīzes/ārkārtas situāciju, t.sk., plānotiem atbalsta pasākumiem tiesībsargājošām instancēm, ja tas ir nepieciešams.

20. Skolas vadība sadarbībā ar atbalsta personālu un klases audzinātāju sagatavo turpmāko Skolas darbības plānu gadījuma risināšanai un drošības pasākumu īstenošanai (piem., starpinstitūciju sadarbība, atbalsta pasākumi).

21. Nepieciešamības gadījumā sadarbībā ar vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem Skolas atbalsta personāls un pedagogi izstrādā un īsteno individuālo izglītības programmas apguves plānu vai individuālais uzvedības korekcijas plānu, pamatojoties uz 2019. gada 19.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.556 "Prasības vispārējās izglītības iestādēm, lai to īstenojamās izglītības programmās uzņemtu izglītojamos ar speciālām vajadzībām" un VISC izstrādātām vadlīnijām par individuālo uzvedības korekcijas plānu izveidi un īstenošanu.

22. Skolas vadības pārstāvis aicina gadījumā iesaistītos izglītojamo vecākus/likumiskos pārstāvjus uz sarunu klātienē Skolā ar mērķi informēt vecākus/likumiskos pārstāvjus par notikumu un Skolas tālāko rīcību situācijas risināšanā, kā arī lūgumu sadarboties.

VII Klases audzinātāja rīcība

23. Klases audzinātāja pienākums ir monitorēt situāciju klasē, sadarboties ar klases izglītojamo vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem, sniegt atbalstu gan izglītojamajiem, gan viņu vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem.

23.1. Reaģējot uz notikumu, ieplānot audzināšanas stundas, sarunas, diskusijas par gadījumam atbilstošu tēmu.

23.2. Klases audzinātāja pienākums ir veikt informējošo un izglītojošo darbu, pārrunāt drošas uzvedības stratēģijas, aktualizēt izglītojamo drošības jautājumus Skolā. Pēc nepieciešamības tiek iesaistīts Skolas atbalsta personāls preventīvā darba ietvaros (rekomendācijas, izglītojoši materiāli, u.c.).

23.3. Klases audzinātāja atbildība ir īstenot Skolas izstrādātā rīcības plāna, individuālā izglītības programmas apguves un uzvedības korekcijas plānu rekomendācijas.

23.4. Klases audzinātājs informē mācību priekšmetu skolotājus nepieciešamības gadījumā, ja tas ir saistošs mācību procesā.

VIII Atbalsta komandas rīcība

24. Atbalsta komandas darba mērķis ir veicināt un attīstīt veiksmīgu sadarbību starp izglītojamajiem, pedagogiem, vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem, nodrošinot akūto un sistemātisku multidisciplināru atbalstu izglītojamiem, viņu vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem, pedagogiem, veicot mērķtiecīgu pedagoģiskā, sociālā un psiholoģiskā darba organizēšanu, kā arī sekmējot gadījuma risināšanu.

24.1. Atbalsta komandas speciālisti sadarbojas ar Skolas vadību, gadījumā iesaistītājiem, klases audzinātājiem un priekšmetu skolotājiem, kopīgi identificējot potenciālos riskus un mērķgrupu (vai individuāli) atbalsta sniegšanai.

24.2. Sadarbībā ar Skolas vadību, klašu audzinātājiem, mācību priekšmetu skolotājiem, atbalsta komandas speciālisti sagatavo rīcības plānu, sniedz rekomendācijas iesaistītājiem par nepieciešamo atbalstu un rīcības stratēģijām Skolā.

24.3. Sadarbībā ar Skolas vadību, klašu audzinātājiem, mācību priekšmetu skolotājiem, nepieciešamības gadījumā, atbalsta komandas speciālisti izveido izglītojamiem individuālo izglītības programmas apguves plānu un/vai uzvedības korekcijas plānu. Kopīgi monitorē plāna īstenošanu un sniegtā atbalsta efektivitāti.

24.4. Atbalsta komandas speciālisti sniedz rekomendācijas iesaistītājiem (administrācijai, izglītojamajiem, pedagogiem, vecākiem/likumiskajiem pārstāvjiem) par turpmāko rīcību un preventīvo darbību Skolā. Nodrošina agrīnu intervenci krīžu gadījumos, veic attīstošo darbu savas kompetences ietvaros, ievērojot bērna tiesības un likumā noteiktās prasības un normas.

24.5. Skolas atbalsta komandas speciālisti, izpilda Skolas vadības un tiesībsargājošo institūciju ieteikumus un norādījumus, kārtā dokumentāciju (t.sk. speciālais pedagogs,

logopēds, psihologs, veic izglītojamam izpēti/novērtēšanu, raksta atzinumus, ja vecāks/likumiskais pārstāvis piekritis psiholoģiskai izpētei/novērtēšanai), vai informē institūcijas, ja tas nepieciešams bērna interešu aizstāvībai, drošībai, izglītībai un attīstībai.

IX Situācijas monitorēšanas un prevencijas pasākumi skolā

25. Skolā ir izstrādāti prevencijas pasākumu nosacījumi, tai skaitā: Skolas iekšējās kārtības noteikumi, pasākumi par drošību Skolā, dalība profilakses un intervences programmā KiVa, videonovērošana, stratēģiju un metožu kopums, kas ir saistīti ar izglītojamo sociāli-emocionālo prasmju attīstīšanu un pilnveidošanu, vardarbības un mobinga mazināšanu Skolā.

25.1. Skola aktīvi sadarbojas ar valstiskām un nevalstiskām organizācijām, tiesībsargājošām institūcijām, lai veicinātu drošu un labvēlīgu psihoemocionālo vidi Skolā. Skola informē par pakalpojumiem ārpus tās.

25.2. Skolas uzdevums apkopot informāciju par drošības noteikumu pārkāpumiem (biežākās pārkāpuma vietas un laiks) un apzināt bīstamās vietas, kur iespējams var notikt noteikumu pārkāpumi (starpbrīži, WC, gaiteni), un rast risinājumus to novēršanai.

Direktore

Elīna Dreimane

*Dreimane, 67148306
elina.dreimane@mpsk.marupe.lv*